

ניסוי בהזנה במשך תקופת חליבה מלאה

צריכת מזון:

3.476	2.655	מ"מ, ק"ג
930	1.331	שחת, ק"ג
2.390	3.935	תחמיץ, ק"ג
4.576	4.626	חומר יבש, ק"ג
3.389	3.256	TDN, ק"ג

יעילות:

TDN לקיום ותוספת

1,339	1,302	משקל, ק"ג
2,050	1,954	TDN לחלב, ק"ג
0.33	0.31	FCM : TDN

מתוצאות הניסוי למדים שההפרש בתנובת החלב היה קטן ביותר. התבלט הפרש באחוז השומן והוא היה בעל משמעות בשלב הלא-טאציה שבין השבוע ה-12 לשבוע ה-22. ההפרש שים בתוספת משקל הגוף, צריכת כלל החומר היבש וכלל חומרים נעכלים (TDN), תכולת מח"ש (מוצקים חסרי-שומן) ותנובת שומן לא היו בעלי משמעות של ממש. צריכת המזון הממוצעת ב-TDN לכל ק"ג חלב — FCM היתה בקבוצה ב' גדולה מזו שבקבוצה א'.

השחת הכילה 88.5% חומר יבש ושיעור החלבון הכללי בה היה 16.6%; הרכב התחמיץ היה — 27.6% חומר יבש ו-3% חלבון כללי; המ"מ הכיל 89% חומר יבש וכמות החלבון הכ"ל בו היתה 16.5%.

תוצאות הניסוי מראות שהגבלת מנת המספוא הגס בתפריט והחלפתו במ"מ באופן ליבראלי, לא הביאו יתרון כלשהו ולמעשה זה גרם לפחיתות בשומן ולנצילות מופחתת של המזון. אפשר איפוא להסיק שאפשר להגיע ליעילות בהנבת תנובות חלב גבוהות ע"י הזנת הפרות במנות, בהן חלקו של המזון המרוכז לא יעלה על 60% מכלל המנה בשלב השיא של ההנבה, תוך הקטנה הדרגתית של חלקו עד ל-35% בסוף תקופת החליבה. התנאי הוא שהמספוא יהיה בעל איכות טובה ושהפרות יהנו מ"הכנה" טובה כנ"ל ותהיינה בעלות כושר ייצור גבוה.

תומצת ע"י י. ע.

מתוך Journal of D. Sc. — חבורת יולי 1967

באוניברסיטה של טאנאסי (ארה"ב) בוצע

ניסוי בתקופת חליבה בת 294 יום בשתי קבוצות של פרות, 20 ראש בכל קבוצה. הפרות, כולן היו עתירות תנובה. קבוצת ההיקש (קב' א') קיבלה שחת אספסת ותחמיץ תירס ללא הגבלה ותוספת מזון מרוכז לפי הנורמה של ק"ג אחד לכל 2.4 ק"ג חלב מושווה-שומן (FCM). הפרות שבקבוצת הניסוי קיבלו כמנת-קיום 3 ק"ג שחת + 7.5 ק"ג תחמיץ + 3.8 ק"ג מזון מרוכז; לייצור החלב קיבלו פרות אלה ק"ג אחד מ"מ לכל 2.4 ק"ג חלב מושווה-שומן.

"הכנת" הפרות היתה כדלקמן: תקופת היובש היתה בת 60 יום; שחת אספסת ותחמיץ תירס הוגשו ללא הגבלה. בהגשת המ"מ הוחל 45 יום לפני ההמלטה; הכמות — 2.7 ק"ג ליום; כעבור 2 שבועות הוגדלה מנת המ"מ ל-4.1 ק"ג, ובשבר עיים האחרונים שלפני ההמלטה — 5.4 ק"ג. ב-3 השבועות האחרונים שלפני ההמלטה הוחזקו הפרות בעמדות, ברפת; השחת הוגשה אז פעם ביום והמ"מ והתחמיץ פעמיים ביממה.

ב-2 השבועות שאחר הלידה ניזונו כל הפרות באופן שווה ורק בהדרגה הועברו לתפריטי המזון המתוכננים. תוצאות הניסוי מובאות בטבלה הבאה.

טבלת סיכום. תנובת החלב בתקופת חליבה בת 294, תוספת המשקל, צריכת המזון ויעילות הייצור

בשתי שיטות הזנה של פרות חלב

מנת המספוא הגס :		פרטים
קבוצה א' מוגבלת	קבוצה ב' ללא הגבלה	

6,398	6,563	חלב, ק"ג
6,137	6,349	FCM, ק"ג
239	248	שומן, ק"ג
3.89	4.01	שומן %
8.68	8.76	מח"ש, %
61.7	51.3	תוספת משקל, ק"ג